

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตร วิชาการทอผ้ามัดหมี่ จำนวน 40 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตะพานหิน

ความเป็นมา

ผ้าทอเป็นสื่อสัญลักษณ์ของคนในแต่ละชุมชน แสดงถึงเชื้อชาติเผ่าพันธุ์และความแตกต่างทางวัฒนธรรม ผ้าทอยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่แรกจนถึงตาย และมีบทบาทสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมการทอผ้าเริ่มจากการสานมนุษย์เริ่มสานต้นหญ้าอ่อนเพื่อใช้ใส่วัสดุสิ่งของ และ ต่อมา กลายเป็นสื่อและตะกร้า และพัฒนามาเป็นวิธีการต่อต้านพิษเพื่อเป็นเส้นที่ยาวและทำให้เหนียว ขึ้นสามารถ รับน้ำหนัก ได้มากขึ้น จนกระทั่งมีการคิดค้นวัสดุการทอจากพืชมาเป็นเส้นใย เช่น ฝ้าย รู้จักวิธีการ ทออย่างง่าย คือการนำฝ้ายมา ผูกกับหินเป็นเส้นยืน และใช้เส้นพุ่งเข้าไปเวลาทอ ในอดีตเด็กผู้หญิงทุกคนจะผูกมัดให้รู้จักการ ทอผ้า และเย็บปัก ถัก ร้อย ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในชุมชนภาคเหนือ ผ้าทอ ยังคงบทบาททางสังคม และวัฒนธรรม นอกจาก บทบาททางการค้า ยังมีการใช้ผ้าในประเพณีและพิธีกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการสืบทอด ความคิด ความเชื่อ แบบแผนทาง สังคม จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ และพัฒนาศักยภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ ใน การเสริมสร้างคุณภาพชีวิต เพื่อการ ดำรงอยู่ของวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนาเป็นอาชีพและรายได้ของคนชุมชน การทอผ้าเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่สืบทอดกันมา นอกจากคุณค่าทางศิลปะแล้วยังเป็นการแสดงถึงแบบแผน ความเป็นอยู่ในสังคม

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้น การบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนา คนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกันประชาชนมีรายได้ มั่นคง มั่งคั่ง และมีการทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะ เป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตใน รูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ

สภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากจะมีการประกอบอาชีพเพื่อเป็นการเลี้ยง ตัวเองและครอบครัวแล้วยังมีสิ่งทีถือว่าเป็นภาระหนักคืออาหารเพื่อบริโภคประจำวันจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เรา จะต้องสร้างขึ้นหรือหามาทดแทนโดยวิธีการต่างๆ เพื่อการอยู่รอด การทอผ้าด้วยกี่กระตุก เป็นการนำเส้นด้ายมา ทอเข้าด้วยกัน จึงเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในครัวเรือน และสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับตำบลหนองพยอมดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพตามความต้องการของชุมชนจึงจัดทำหลักสูตรวิชาการทอผ้ามัดหมี่ หลักสูตร 40 ชั่วโมง เพื่อ ฝึกทักษะอาชีพให้กับชุมชนได้เกิดรายได้และมีอาชีพที่มั่นคงต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของชุมชน และความต้องการของชุมชน
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการส่งเสริมการสร้างอาชีพให้กับชุมชน พร้อมส่งเสริมให้เป็นสินค้าขายหน้าร้านและออนไลน์ได้
3. สามารถนำความรู้จากการฝึกอบรมไปสร้างอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ให้กับตนเองและครอบครัว

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการทอผ้ามัดหมี่
2. มีทักษะในการเลือกซื้อ เลือกใช้วัตถุดิบได้
3. มีทักษะในการคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
4. สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายหน้าร้านและผ่านสื่อออนไลน์ได้
5. สามารถเป็นอาชีพใหม่ให้กับชุมชนได้
6. สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
7. มีความพึงพอใจในการฝึกอาชีพรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตรวิชาการทอผ้ามัดหมี่

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน	40	ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี	4	ชั่วโมง
ภาคปฏิบัติ	36	ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. 1.ช่องทางการประกอบอาชีพการทอผ้ามัดหมี่	1. บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพได้ 2. บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพได้ 3. บอกความเป็นมาและประโยชน์ของการประกอบอาชีพได้ 4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกทำเลที่เหมาะสมกับอาชีพได้	1. ความสำคัญของการทำทอผ้ามัดหมี่ 2. ช่องทางและการตัดสินใจประกอบอาชีพการทอผ้ามัดหมี่ 3. ความเป็นมาและประโยชน์ของการทอผ้ามัดหมี่ 4. ความรู้และความเข้าใจในการเลือกทำเลในการประกอบอาชีพการทอผ้ามัดหมี่	1. วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำทอผ้ามัดหมี่ 2. วิทยากรและผู้เรียนร่วมวิเคราะห์ช่องทางและการตัดสินใจที่จะเลือกประกอบอาชีพการทำทอผ้ามัดหมี่ พร้อมนำเสนอเป็นกรณีศึกษา 2.1 ข้อมูลตนเอง 2.2 ข้อมูลทางวิชาการ 2.3 ข้อมูลทางชุมชนและสังคม 3. วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและประโยชน์การทอผ้ามัดหมี่ 4. วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกทำเล ในการประกอบอาชีพการทอผ้ามัดหมี่ 4.1 จำนวนผู้ประกอบการ 4.2 ปริมาณลูกค้า 4.3 การคมนาคมที่สะดวก	2 ชั่วโมง	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.ทักษะการทอผ้ามัดหมี่และการฝึกปฏิบัติ	2.1 หลักการพื้นฐานในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานออกแบบและการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.2ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเส้นด้ายในการนำมาทอผ้ามัดหมี่ 2.1.3 หลักการนำเส้นมาใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.4การฝึกทักษะการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.5 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.6 หลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.7 หลักการเลือกเส้นด้ายเพื่อใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่	2.1 หลักการพื้นฐานในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.1 วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานออกแบบและการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.2ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเส้นด้ายในการนำมาทอผ้ามัดหมี่ 2.1.3 หลักการนำเส้นด้ายมาใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.4การฝึกทักษะการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.5 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสีในการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.6 หลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.1.7 หลักการเลือกเส้นด้ายเพื่อใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่	2.1 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในงานออกแบบและการทอผ้ามัดหมี่ 2.2 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเส้นด้ายในการนำมาทอผ้ามัดหมี่ 2.3 วิทยากรจัดให้ผู้เรียน เรียนรู้หลักการนำเส้นด้ายมาใช้ในการออกแบบทอผ้ามัดหมี่ 2.4วิทยากรจัดให้ผู้เรียน ฝึกทักษะการทอผ้ามัดหมี่ 2.5 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสีในการทอผ้ามัดหมี่ 2.6 วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาหลักการนำสีมาใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่ 2.7 วิทยากรให้ผู้เรียนศึกษาหลักการเลือกเส้นด้ายเพื่อใช้ในการออกแบบการทอผ้ามัดหมี่		36 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการขายผ้าทอมัดหมี่	3.1 สามารถคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพได้ 3.2 เข้าใจเทคนิคการขายสินค้าหน้าร้าน/ออนไลน์ 3.3 สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ 3.4 การสร้างเพจเพื่อนำเสนอผลงานของกลุ่มอาชีพ	3.1 การคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ 3.2 เทคนิคการขายสินค้าหน้าร้าน/ออนไลน์ 3.3 การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ 3.4 เพจกลุ่มอาชีพศูนย์ทอผ้า	3.1 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้วิธีดำเนินการคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า 3.2 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เทคนิคการขายสินค้าหน้าร้าน/ออนไลน์ 3.3 วิทยากรจัดให้ผู้เรียนศึกษาการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อลดรายจ่าย/เพิ่มรายได้ 3.4 วิทยากรบรรยายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างช่องทางนำเสนอผลงานหรือชิ้นงานทางสื่อออนไลน์เพื่อขยายตลาดและประชาสัมพันธ์ผลงานของกลุ่มศูนย์ฝักอาชีพชุมชนได้	2 ชั่วโมง	

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทอผ้ามัดหมี่
2. แหล่งเรียนรู้, อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระในการปฏิบัติ
2. ทักษะการปฏิบัติ
3. คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีชิ้นงานจากการฝึก
2. ผ่านการประเมินจากแบบทดสอบไม่น้อยกว่าร้อยละ 60